

Preek Maartenskerk

4 oktober 2020

bij Mattheus 20, 1-16

Teun Kruijswijk Jansen

Dit wordt een preek voor mensen van het eerste uur:
zij die het geluk hadden meteen nodig te zijn en het leven hoopvol in te kunnen gaan.
En een preek voor hen die toen niet aan bod kwamen,
om allerlei redenen, maar te elfder ure gevonden worden.
Een preek voor wie de eersten, *en* voor wie de laatsten zijn.
Voor workaholics, voor flexwerkers en zzp'ers;
voor wie zelden of nooit gevraagd worden.
Of voor wie aan het kortste levenseindje trokken: gekortwiekt in hoop en moed omdat alles
tegen zat. Levend met de handrem van de angst erop.
Maar ook voor wie onverschillig is geworden, en denkt: 't zal mijn tijd wel duren.
Deze gelijkenis zet alles en iedereen 'op scherp' door de spiegel die ze voor houdt.

De dag breekt aan en de meester van het huis gaat erop uit.
Er is werk aan de winkel: de druiven zijn rijp.
De wijn van het koninkrijk wil stromen, want de wereld gaat verloren als de bron van vreugde
en geluk verdwijnt.
Op *de markt van het leven* staan de mensen. u, jij en ik.
*'Wat gaan we doen met onze dag, wat gaan we doen nu de dageraad aangebroken is, en we
'tijd van leven' hebben?'*
Het licht is gekomen.
Op *de markt van het leven* staan de mensen en zij zoeken leven en werk dat zinvol is. Een
leven dat bijdraagt aan het geluk, van henzelf, van anderen.

Een leventje dat alleen draait om jezelf...dat verveelt op den duur. En je wordt er eenzaam van.

Het is licht geworden en de landheer gaat naar buiten, want zo is God. Hij blijft niet in zijn hemelse eeuwigheid rondhangen,

maar komt naar buiten, naar ons, mensen van de dag.

Aanwezig is God, als de bron, als de kracht die je aanzet om wat van je leven te maken. Als de liefde die je wenkt en verwondt, als de verantwoordelijkheid die je uitnodigt en je afschrikt.

Hoor ... de meester roept!

De werkers die hij vindt, gaan de wijngaard in.

Geen deeltijdcontract, maar werk voor de hele dag. Mooi zo!

Zolang je het licht van *leven* hebt, is er werk te doen dat het geluk van God in zijn wereld vergroot.

God is niet alleen voor de zondag, maar voor alle dagen: de vreugde van het koninkrijk wil op ieder moment geoogst worden.

Gelukkig dat er sterken zijn die veel gegeven is. Die tegen de hitte kunnen, en de brandende zon kunnen uithouden.

Gelukkig ben je als je uit een goed nest komt, aardig gezond bent, en veel hebt om te geven. Je kunt een schild zijn voor de zwakken. Kunt vriendschap geven aan hen die anderen voorbij kijken.

Ook al steekt de zon, hindert het dreigende virus, is het werk moeilijk. Ook al raak je teleurgesteld in je leidinggevende, je medewerkers of de Kerkenraad.

Gezegend zij die het volhouden om zich in te zetten voor wat waar is, en goed, en rechtvaardig.

Die blijven liefhebben en de oogst van het geluk en de vreugde niet verloren laten gaan.

De meester roept..

Wie zijn de mensen die nu nog werkeloos op de markt van het leven staan? Waar waren ze toen de dag nog maar net begon?

Misschien eerst voor een andere meester aan het werk?

Dat kan.. Je kunt je eerst voor van alles en nog wat inzetten, voordat je de wijngaard hebt gevonden waar je je hele *leven* aan kunt wijden.

Misschien is deze God pas laat echt in je gaan spreken.

Begin je nog maar *pas* te vermoeden dat de wereld de tuin van God is, en voorproef van zijn rijk dat komt.. Het is nooit te laat.

Zelfs al ben je negentig, vlak voor het laatste uur, als je voor het eerst God zoekt. De wijngaard kan niet zonder je - en jij niet zonder de wijngaard, al dacht je van wel en het alleen moest doen.

Of is het anders.. Is de hitte zo groot dat God vreest voor zijn oogst, en dus snel op zoek gaat naar *nog* meer werkers?

Staat de vreugde die de wereld in stand houdt op het spel, als niet veel meer mensen hun plek in het geheel in gaan nemen?

Het is waar.. er zijn tijden in de geschiedenis dat de levensvreugde, de zorgzaamheid en de rechtvaardigheid die de wijn van het koninkrijk van God zijn, meer dan ooit bedreigd worden. Misschien is dat nu wel zo.

Kom.. de meester roept, er is nog licht, tijd van leven.

Je bent nodig.

Dan breekt het elfde uur aan. Het laatste daglicht.

De landheer gaat nog eens op zoek. Wat staan jullie hier de hele dag zonder werk?

'Niemand wilde ons in dienst nemen', zeggen ze.

Niemand wil me.. . het kind in de gymzaal dat nooit uitgekozen wordt.

De mens die geen lieve partner vond.

Voor jou is er geen werk.

Jouw soort hoeven we hier niet.

Bewoners van verpleeghuizen en hun familie trokken dit voorjaar aan het kortste eind.

Jij doet niet mee. te duur, te lastig, te raar, te jong, te oud, te ongelovig, te gelovig.

Misschien ga je het zelf ook geloven.. dat je er niet bij hoort.

En dan ga je je ernaar gedragen. Zo luidt klinkt de stem van de afwijzing, dat de roep van de meester niet meer tot je doordringt.

Maar als je dit nu toevallig hoort... kan het toch nog anders, want de landheer, waar je tot nu toe niet zoveel van merkte zegt: kom, en werk in mijn wijngaard. Geef me wat je over hebt van je leven, het is genoeg voor mij.

Ook voor jou zal het loon rechtvaardig zijn.

Het is niet zo gek om de kerk zelf, onze wijngaard, nu als op het elfde uur aangekomen te zien. De zorgen van de kerk als organisatie zijn groot. Financieel, natuurlijk, maar zeker ook in mensen die mee willen doen; er zijn dingen die gewoon moeten gebeuren.

Gelukkig zijn er nieuwe initiatieven die een andere inzet vragen. De tijd 'dat je er voor vier jaar aan vastzit' is voorbij: we kijken meer projectmatig, waar jij je aan geven kunt, waar jouw gaven liggen.

Vanochtend bedanken we gemeenteleden die aan het oogsten mee deden: allemaal hadden ze oog voor wie hen nodig had.

We missen ze nu al. Maar we zijn ook blij met verse krachten: -voor werk in het Zonnehuis, juist in deze spannende tijd vol verandering, ook daar.

- voor het beheren van de diaconale gelden: nog steeds geeft onze gemeente daar gul aan en zit er nog wat *vet op de botten*.

- voor het gewone diaconaat in de wijken: op zoek naar die mensen van het elfde uur die staan te wachten en die gezien moeten worden.

In het rijk van de hemel gaat het anders dan in het rijk van mensen. Het gaat zoals in dit verhaal: iedereen wordt met dezelfde munt betaald.

Die munt waarmee wij betaald worden is God zelf. Daar valt niets aan toe te voegen of af te doen.

Alleen de werker van het elfde uur begrijpt het: wat God vraagt en wat God geeft is *een* geschenk.

Want wie schonk je het leven?

Wie geeft de mens kracht om te leven en te dienen?

Van wie komen je talenten, '*wie heeft dat gedaan*'?

Is het prestatie of is het de bloem die zich openvouwt naar de zon?

Respect, gezondheid, zegen, de hemel, vriendschap, vrede: je kunt God om duizend redenen zoeken en dienen.

Maar die in onze ogen logische ruilhandel geeft ons nog niet het allerbeste: dat is God zelf.

Die ontvangen we pas te elfder ure: als alle werk voor God een geschenk is en hij zelf de beloning.

Want zijn weg is niet vanzelf de onze: je ontvangt van hem niet wat je verdient, maar wat je nodig hebt.

God roept ons alle uren van de dag - wie geeft antwoord?